

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar românesc independent din Oradea-Mare.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA :
Strada Francisc Deak No. 2.
Telefon 10-02.
Manuscrisele nu se înapotează.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE:
Apare de trei ori pe săptămână.
Pe o lună . . . . . 25 Lei
Pe un an . . . . . 260 Lei
In America . . . . . 3 dolari

RĂVAS

Anul vechi la Cameră a invocat duhurile scumpe ale Neamului românesc. Discuții temelnice, înățătoare ca acum, de demult nu au pătruns. S'a dovedit că acest neam este bogat și în suflete bune, frământate din aluat curat românesc. Chestia Banatului, discuțiile la Buget, au adunat forțele cele mai bune, cele mai folositoare.

Au vorbit D-nii Iorga ca iscoditorul bard al vremurilor de odată, Vintilă Brătianu ca un părinte sfătuitor, Maniu ardelean este credincios, Valda liniștit, bazat pe fapte de îngrijorare din vremuri de povară, Duca — diplomatic, logic din punct de vedere politic îngăduitor, — ca toți cuprinși de aceeași căldură, și dorință, — de a dovedi, că acest Neam este și va fi!

Tăria aci se cuprinde, Anul nou fericit, să credem că va răsplăti terminologia veche, — va crea, ne va uni, ca'n demnitate, — înaintea a tot ce-i străin, — să ne putem mândri!

Iată cheia viitorului senin!

***

Ziarul din localitate „Friss Ulság” a eșit de sub tipar în ajunul sărbătorilor noastre de Crăciun. Nu am avea de obiectat, dacă nu am simți o jignire a tot ce este românesc și moral prin sfidarea ordinilor date, și prin reclama deșeartă, prin care încearcă să-și acopere manoperele sale. Ajunul sărbătorilor fost o zi cu repaus domencial, s'a admis numai, ca să țină deschis magazinele!

Ori dacă cineva vrea să-și bată joc de noi, — poftim, — vom ști cum să apreciam, și cum să prezintăm oamenilor cu bun simț acțiuni, cari amenajate tind la discreditarea noastră.

***

Conferința antantel mici s'a început Miercuri la Belgrad în prezența reprezentanților d-l ministru de Externe român Duca, Gîrșa secretar general cehoslovac, Nincici ministru de externe jugoslav. Se prevede că la desbateri va lua parte și ministrul președinte jugoslav Pasici. Polonia nu va fi reprezentată la conferință. Este la ordine zilei situația Micii Antante față de Antanta marilor puteri. România are un deosebit interes a veghea asupra deciziilor ce se vor aduce.

Noul Prefect

Programul noului Prefect Dr. N. Popovici. — Sindicatul ziaristilor minoritari la Prefectură.

Prin înaltul decret regal No. 6336 din 31 Decembrie 1923 d-l Dr. Nicolae Popovici a fost numit Prefect al județului Bihor și al orașului Oradea-Mare în locul d-lui Victor Hodor inspector general administrativ a cărui delegație de a îndeplini funcțiunea de prefect al acestui județ a încetat.

D-l Prefect Dr. N. Popovici și-a luat în primire funcțiunea, și conduce agendele județului, prin numire.

Joi la orele 10 a. m. s'a prezentat sindicatul ziaristilor minoritari din Oradea-Mare, și în numele lor D-l Hegedüs, redactor la „Nagyvárad” a rostit cuvântarea în românește:

D-le Prefect!

Delegația sindicatului de presă din Oradea-Mare se prezintă aici înaintea Dv. de a vă saluta cu prilejul denumirii Dv. în postul prefectului județului Bihor. Dv. sunteți întâiul Prefect pe care corporațiunea noastră îl felicită corporative. Dv. sunteți un cetățean vechi și distins al orașului nostru, pe care noi îl cunoaștem și care ne cunoașteți pe noi, cunoașteți trecutul nostru, cunoașteți mentalitatea noastră corectă și astfel noi așteptăm cu drept înțelegerea și condescendența din partea Dv. se zvonește că Dv. sunteți o mână tare! D-le noi preferim oamenii hotărâți, deoarece intenția și voința oamenilor tari sunt totdeauna descise, oamenii hotărâți, au totdeauna atitudinea sinceră și oamenii de voința adâncă asculta totdeauna și convingerea altora. Oamenii tari nu abuzează niciodată de puterea pe care o au, din contra ei trăesc conform cuvântului apostolului: datoră e acelor tari să poarte necazurile celor slabi. Noi depunem în bunăvoință Dv. existența fericire, prosperarea și libertatea presei și promitem că suntem dispuși a conlucra cu Dv. pentru interesele înalte ale consolidării patriei noastre.

D-l Prefect le-a răspuns în românește, apoi ca să fie înțeles, în limba maghiară minoritară.

„Mă bucur când văd reprezentanții presei înaintea mea. Știu totuși că ați venit nu numai ca să-mi depuneți omagiul care-l aveți pentru funcțiunea care o ocup, dar vreți să-mi cunoașteți și politica care o voui prezenta față de aceasta presă.

De 28 de ani măcesc în viața publică a județului ca bihorean născut. Prin activitatea mea am precizat calea care mă călăuzește. Nu am să mă schimb, fiindcă convingerile mele s'au cristalizat dintr'o experiență bogată și trainică.

Misiunea D-Voastră în ajutoarea autorităților este de o importanță. Creați opiniunea publică și informați informațiile să fie întotdeauna exacte, să nu violeze cinstea, personalele, dar să învedereze fapte spre a face bine.

Chemarea D-Voastră este ca cetățenii să fie buni cetățeni, și supuși credincioși.

In ce privește cultura aceasta trebuie să fie națională. Pofti să scrii în ori-ce limbă vei vrea, scrisul tău trebuie să poarte marca țării, sentimentul național pentru țara care în ordine și în liniște asigură binele tuturor cetățenilor.

Eu sunt dispus din atuat tare, nu mă pot schimba. Rămân credincios convingerilor mele și drept, față de ori-cine!

Iată o colaborare strânsă care se poate asigura în baza programului desfășurat de noul prefect d-l dr. Popoviciu. Din acest program vorbește convingerea realității, și a cunoștinței situațiunii de care trebuie ori-că funcționar înalt de Stat să ție cont. Considerațiuni de ordin superior impun ca în țara nouă, toți cetățenii să privească spre centrul țării. Atunci când vor vedea limpede dreptatea noastră, nu vor căuta refugiu la suflete străine, la elemente disidente, ei vor contribui pe lângă păstrarea demnității lor naționale, la consolidarea vieții noastre de stat românesc. Aci are importanța ei, declarația sindicatului ziaristilor minoritari, primită cu încredere de reprezentantul guvernului în scaunul prefecturii județului Bihor.

Noul prefect are un ogor larg, și doriu ca rămânța aruncată să-și aducă roadele ei mănoase.

Curiozități.

La una din ultimele ședințe ale Academiei de medicină din Paris s'au făcut comunicări interesante despre cantitatea de alimente, ce consumă un om normal în viața sa.

După aceste date, consumul mediu este de 225—250 chintale pâine, vre-o 18.000 kgr. carne, 10—15.000 ouă, 8000 kgr. pește, 25.000 litri lichid. Aceasta este baza alimentației unui om într'un timp de 70 ani, fără a vorbi de legumele, brânza și fructele, ce consumă ca supliment.

Surprinzătoare este însă cifra sării consumate, care se ridică la 1750 kgr. Și cu toate acestea câți nu rămân totuși nesărați în viață!

Cititi „Vestul României”

† Dr. Ioan Buna

Cine nu l-a cunoscut pe bătrânul septagenar, notar public? De decenii încoace nu a fost mișcare națională românească în acest județ la care să nu fi luat parte el. Cea mai mare bucurie a fost pentru el când a putut să ajute din modestele-i mijloace, studențimea română.

Viața lui a fost frământarea intelectualilor din ultimii patruzeci de ani. Bihoorean născut, după ce și-a isprăvit studiile a intrat în serviciul public ca funcționar. După aceea, luându-și diploma de avocat, și-a profesat avocatura în acest oraș, bazat pe țărâtimea românească care l-a apreciat și lubit. Și-a păstrat curățenia întotdeauna. Nu s'a asimilat intereselor străine pentru a ajunge la situații. Consiliul dirigenț din Sibiu l-a numit ca notar public și a fost primul președinte al notarilor publici din această circumscripție.

O boală de patru săptămâni l-a frânt organismul rezistent, și, în ajunul Crăciunului, și-a dat sufletul nobil, reposând în Domnul.

Cu el dispărea una din figurile cele mai simpatice a tuturor întrunirilor. Nu mai este cine să răfioiască în vorbirile sale ocazionale, istoria trecutului nostru glorios cu atât avânt ca el.

Iată motivul care a îndreptat pe toți intelectuali români din localitate în jurul coșciugului său spre a-l da ultima cinștire de care s'a bucurat cu îndestulare întreaga lui viață.

Rămășițele acelui care a fost bunul notar public Ioan Buna au fost transportate Marți în carul mortuar tras de patru cai albi la Catedrala greco-orientală al carei episcop și vrednic credincios a fost. Intre asistență am remarcat pe lângă familia care-l deplânge și soția îndurerată, pe consilierul Dr. Căndrea dela Curtea de Apel, protopop Petru E. Pap din Beiuș, P. S. S. Roman Ciorogariu, Dr. N. Zigre, Dr. Aurel Lazar, Dr. G. Popa, Dr. Bucico, primarul orașului, Dr. N. Popovici, prefectul județului, Ștefan Mărcuș, Emil Fildan, procuror general, Dr. Șovrea primprocuror, Dr. Cheșeanu, președintele tribunalului, Dr. Ile preș. la Curtea de Apel, Coroi, administrator financiar, Dr. D. Mangra, Dr. Simonca, Dr. Sever Andru, Dr. Ion Pelle, etc.

Serviciul funebru a fost oficiat de protopop Andrei Horvath, asistat de 3 preoți. Părintele V. Popovici a rostit un foarte frumos parnegitic. În numele intelectualilor și al episcopiei a luat rămas bun Dr. Aurel Lazar, iar în numele notarilor publici Dr. Gh Popa.

După aceasta a fost petrecut până la groapa din cimitirul Ruikowsky. Sufletul lui bun să rămâie între noi, iar memoria sa binecuvântată.

Odihnească în pace.

— E vorba ca cele două opere române, din București și Cluj să se concesioneze pe 5 ani, cu un inventar de 20 milioane plus 75 milioane ca subvenție, unei persoane care după cum scrie „Universul” nu ar aduce alte garanții decât o baghetă pentru conducerea orchestrei. Noi credem că statul se aventurează.

MARE TÂRG DE CRĂCIUN

Porcelane, pahare, picturi celebre și bibelouri fine de porcelan original și antice. Service, bomboniere și cești veritabile de Altoren și Meissen, figuri de porcelan contemporane, precum și obiecte antice de calitate pură se află în asortiment bogat la **Magazinul de obiecte antice „Helicon“** Strada I. C. Brătianu (Scaunul) 1 Cumpărăm obiecte antice cu prețurile cele mai convenabile.

Magazinul FISCHER

Pasajul „Vulturul“

are marfa cea mai bună

și mai ieftină

Se poate privi și în vitrină

Ciorapi femești	dela 18.— Lei
Ciorapi femești flor	78.— „
Ciorapi bărbătești	15.— „
Ciorapi bărb. flor	45.— „
Ciorapi Mouslin pentru fete	30.— „
Ciorapi Patent pentru băieți	dela 16.— „
Ciorapi flor pentru băieți	33.— „
Mănuși femești	30.— „
Mănuși bărbătești	54.— „
Mănuși p. copii	16.— „
Ațe Clark și Lanz	13.— „
Ață Leul	15.— „
Ață Lanz de 1000 y.	40.— „
Ață Matt de 400 y.	11.— „
Ațe pentru brodat. dela	13.— „
Ațe pentru mașina de cusut de 1000 y.	14.— „

Masturi, ațe de mătase pentru mașini și butoniere bumbac pentru țesut precum și tot felul de lucruri mărunte se găsesc cu prețuri ieftine.

PROBAȚI ȘI NU VEȚI REGRETA dacă vă veți face îmbrăcămintea la **CROITORIA BĂRBĂTEASCĂ**

DAVID ȘI KOHN din Str. Alexandri No. 4.

unde se execută confecționarea hainelor conform model celei mai nouă.

Prețuri tarifale:

Costum sacou	800 Lei
Pardesiu Raglan Uster	700 Lei
Palton de iarnă neted	800 Lei
Palton „Hamilton“ „Lord“	900 Lei

Haine de seara executate frumos cu prețurile cele mai convenabile

Nu ați cari pă a acum n'au mai fost.

Vizitați restaurantul de Lux

„PALACE“

cel mai elegant și cel mai somptuos din localitate — Bucătărie admirabilă

Proprietar: MAX WELZER

CATALOG.

Cu prețurile curente ale mai jos să fac effin după măsură și după modele de modă de sezonului **cosimuri de bărbați raglane pardesiuri mantale de iarnă** cari satisfac pretențiile tuturor la

Iuliu Gergely
croitorie bărbătească
Bulev. Regele Ferdinand No. 55

- 1 Sacco după măsură din stoffe jumătate lână neagră, sură, ori în alte culori L 1850—1980
- 2 Din material curat din lână în diferite culori sacco după măsură . . . . . L 2200—2330
- 3 În culori de modă l-a material din lână sacco după măsură . . . . . L 2780—2930
- 4 Din materiale de primul ordin din străinătate sacco după măsură . . . . . L 3280—3500
- 5 Pardesiuri, raglane și mantale de iarnă dela 1750 Lei în sus
- 6 Din materialele cele mai fine și pe lângă prețuri cari se vor fixa la comandă să efectuează costume de ceremonie și alte specialități.

Au sosit

pești proaspeți
:: de Dunăre ::

Primi încontinuu noi cantități de pește proaspăt pentru sărbătorile Crăciunului și a Anului Nou. Cu această ocazie se dă un favor funcționarilor de stat, județeni, C. F. R., celor aparținători Direcțiunii P. T. T. din loc, precum și ofițerilor și subofițerilor din armata locală cari beneficiază de

10% reducere de prețuri

Vadász & London
prăvălie de coloniale și deli cat. se, ORADEA-MARE

JULIU GERGELY
CROITOR CIVIL ȘI MILITAR

Mare magazin de rechizite UNIFORME și CHIPIURI

Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferdinand, 55

AVIZ

Toți depozitarii de ziare cari doresc să desfacă și ziarul nostru, să se adreseze direct Administrației ziarului la Oradea-Mare, Str. Fr. Deák No. 2.

La ASZODI în palatul Sas

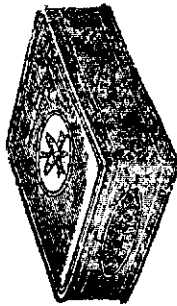
Rumul de ceai se vinde și de aici înainte cu 26 Lei.

Prăvălia Mihail Aszodi magazin de cafea, ceai și bonboane de Triest se poate afla ușor din oricare cartier al orașului.

Către publicul consumator din Oradea-Mare și din provincie:

Stimată Doamnă! probați a cumpăra cafea prăjită cu 8 feluri de arome neintrecută la gust și la miros. Metodul de prăjire este secretul meu. Recomand cafea neprăjită kigr. 112 Lei.

La secția coloniilor și dessertului. 1 kgr. salam tin 140 Lei.

Aprovizionați Vă cu

Cărți,
Reviste,
Ziare,
Jurnale de modă

dela biroul de ziare

„SIMPLON“

Oradea-Mare

Pasajul „Vulturul Negru“

Toți cei cari vreau să petreacă clipe plăcute să meargă la varietel

„Parisien Grill“

Programe alese, băuturile cele mai bune și tot confortul.

1-2

FABRICA DE RAME
KORNWEISS

Bulevar. Regele Ferdinand

Palatul Moskovits

Execută încadrări artistice cu prețurile cele mai convenabile. Expoziție permanentă a celor mai valoroși artiști pictori.

Să nu pierdeți ocazia a vizita expoziția.

Toți intelectualii și elita Oradei-Mari frecvențează numai

Cafeneaua**„ELITE“**

O orchestră clasică de primul ordin, delectează publicul.

AVIZ

Se află în depozit la **Librăria Românească din Oradea-Mare (Parcul Tralan 6)**, tablourile originale și reproducerile artistice semnate în original de cei mai celebri artiști cu prețuri de la 30—1500 Lei. Se primesc toate manualele introduse la liceele, școlile normale — secundare, primare, școli speciale de comerț, școli de artă și meserii precum tot angajamentul de Papetărie și editura cea mai nouă din toate cărțile literare.

Ne-au sosit icoane științifice **Imprimeria ministerul Cultelor pe lemn și pe carton** cu prețuri foarte reduse de: 12, 18 și 30 lei bucata.

PUBLICIȚIUNE.

În baza § 5 din regulamentul asupra ținerei câinilor pentru stăvirea impozitului asupra câinilor fiecare persoană care are câine în posesiune este obligată a prezenta percepătorului orașenesc declarație semnată cu mâna proprie, indicând în baza acestui regulament *solut, sexul, vârsta, culoarea și semnele distinctive ale câinelui* în fiecare an dela 1—15 Ianuarie.

Prin urmare provoc pe toți proprietarii de câini, că în *înțelesul regulamentul* de mai sus să însușească câinele ce au în proprietate, cu atât mai vârtos, că acei ce nu vor efectua punctual însușirea în baza § 37 a regulamentulului vor fi pedepsiți dela 100 Lei până la 2000 Lei, iar la caz neincassabil amenda va fi comutată în închisoare dela 1—40 zile.

Însușirile se vor efectua la percepătorul orașenesc parter camera 28, unde se vor primi bianchetele necesare pentru scopul anunțării câinilor în mod gratuit.

Analfabeții pot face anunțarea la percepătorul orașenesc în mod verbal.

Oradea-Mare la 1 Ianuarie 1924.

Șeful percepătorului: S. Kakas m. p.

Mare târg de Crăciun

Decoruri de lemn, păpuși jucării și obiecte pentru cadouri. Geamantane de voiaj, sticlării, porcelane, statuete, vase smălțuite de diferite feluri, cu prețuri reduse, se găsesc și se pot cumpăra dela

Magazinul Farkas

Strada Nicolae Jorga, No 5

Un tacâm complet de 6 persoane în porcelan colorat lei, 93— tacâm pentru cafea 221—; 1 ceașcă cu farfurie 1450; Porcelane colorate pentru cafea și ceai 289; tacâmuri de fîngli mic 109; cobald pentru 6 persoane 375; tacâmuri de mîncare, articole de sticlă, obiecte de decor și ustensile, vase pentru mîncare și articole pentru aranjarea bucătăriei.

EMERIC CZILLER ORADEA-MARE
CEL MAI MARE MAGAZIN DIN TRANSILVANIA

VÂNZARE EN GROS ȘI EN DETAIL!

În durața **târgului de Crăciun** se pun sub vânzare în toate secțiile magazinului meu, cu prețuri reduse: **Pânzeturile, albituri și haine de pat. Covoare, perdele, transparente și linoleuri. Stofe de modă pentru costume și paltoane. Velure, mătăsuri, căptușeli. Articole de mode pentru domni și dame. Pălării bărbătești, cravate și tricouri à-la dr Jäger. — Articole tighelate, mănuși și ciorapi.**

Serviciu prompt, complexant!

Telefon
Interurban
4-29.